GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 81.

W Niedzielę Dnia 8. Października 1797.

Z Krakowa d. 4. Października.

Dnia dzisieyszego obchodzono tu przy odgłosie armat Imieniny Nayiaśnieyszego Pana naszego Franciszka II. JW. X. Gorzeński Biskup Smoleński miał wotywę w Kościele katedralnym Krakowskim.

Z Paryża d. 17. Września.

Obydwie rady dla okazania winnego uszanowania dla postanowień republikanckich, postanowiły, że w dekady nie będzie naprzyszłość sessyy ciała prawodawczego bywać.

Przedwczorem pokazał się ieden kwakier w kapeluszu na gankach rady starszych. Prezydent mowił zanim, żeby dla oddania hołdu wolności religiy, pozwolić mimo przepisow na nakrycie iemu głowy. Ale rada uznała, iż ten gatunek wolności należy tylko do zgromadzeń nabożnych, że ieżeli kwakier iest ciekawy i chce się na polityczoych zgromadzeniach znaydować, powinien się do ich przepisow stosować, i kwakier musiał wyyść.

Dyrektoryat mianował obywatela Letourneur z Nant ministrem wewnętrznym, a obywatela Vivas z Rouen ministrem sprawiedliwości. Obydwa byli dotąd nieznanemi.

Nasi dziennikarze przychodzą powoli do siebie z pierwszego strachu.

Teatr Louvois iest dotąd zamkniety, a aktorka, która krolową Rancur udawała aresztowana. Wszystkie teatra nie mogą odtąd tylko republikanckie sztuki grywać.

Zawsze ieszcze wyszukuią na wyprowadzenie skazanych deputowanych i dziennikarzy, i co dzień wiele osob aresztuią; ale nie wszystkich imiona publiczności wiadome są. Suard przechowuie się teraz u P. Neckera.

Xża, którzy tu narodowe koncylium składaią wykonali wszyscy nową przysięgę; ale nie chcą rozwiedzonym osobom w powtorne małżeństwo wstępuiącym błogosławić, ani żonatych xięży między sobą cierpieć.

P. Pinkney i P. Marshal oczekiwani

tu w krótce iako pełnomocnicy Ameryki, do załatwienia między Francyą i północną Ameryką zaszłych waśni.

Tuteysze pisma mowią, że exdyrektor Carnot mianowanie wielu jenerałow na mieysce od niego postanowionych, od dawnego czasu z umysłu odsuwał. Ci jenerałowie są teraz od dyrektoryatu mianowani.

Znany margrabia St. Simon został w Passy z 12 osobami aresztowany. Margrabia Gontault iest także aresztowany.

Dnia 2 września miał Cesarz, iak tu teysze pisma przywodzą, wydać rozkaz do uwolnienia Lafayetta.

Wczoray tak nazwany okół konstytucyyny zaszczepił przed domem Montmorency drzewo wolności, przyczym wielki bankiet dawano, pieśń Marsylczykow &c. śpiewano.

Nuveliste, pismo kontynuiące Nouvelles politiques iest iuż zakazane. — Tuteysze pisma mowią, że obydwa starsi synowie Orleana pożenili się z bogatemi amerykankami.

Założenie rzeczypospolitey będzie tu d. 22 września, z wyścigami &c. Obchodzone. Nadgrody iuż są dla zwycięzcow wyznaczone.

Rąda 500 roztrząsała proiekt Villers względem likwidacyi długow narodowych. Oto są iego głównieysze dyspozycye: Dwie trzecie części inskrypcyy na wielkiey xiędze, tak wiecznych długow, iako też dożywotnich, maią bydź rewersami płacone, które przy kupnie dobr narodowych będą iak gotowe pieniądze przyymowane. Trzecia pozostała część ma bydź w nowe inskrypcye zamieniona, od których prowizya gotowemi pieniądzmi bez odtrącania będzie opłacona. Pensye nie wchodzą w to urządzenie, tym czasem trzecia ich część będzie wypłacona. W miesiąc po ratyfikacyi ostatniego traktatu do powszechnego pokoiu, nie będzie można inaczey narodowych dobr kupować, tylko za rewersa pochodzące z ostatniego długu narodowego. Ten proiekt po długich sporach został przyięty. Betz tylko ieden przeciwił mu się, i przekładał, że takowa ustawa iest niesprawiedliwa, psuiąca kredyt publiczny i niszcząca wierzycielow kraiu. Tuteysi dożywotnicy wiele iuż nieukontentowania względem tego dekretu pokazali.

Oto są istotnieysze warunki ratyfikowanego od obydwoch rad autentycznego, między rzecząpospolitą i Portugalią d. 10 sierpnia zawartego traktatu pokoiu i przyiaźni: Art: 1 — 3 Ma bydź pokoy i przyiaźń między obiema kraiami; wszelkie nieprzyiaźni kroki ustać, i każde mieysce lub posiadłość gruntowa, które iedno mocarstwo drugiemu odebrało, maią bydź powrocone. Art: 4 Portugalia obowięzuie się nayściśleyszą neutralność względem Francuzkiey rzeczypospolitey i innych woiuiących mocarstw zachować. Podobna neutralność ma także bydź od Francyi względem Portugalii, w przypadku wybuchnienia woyny, między Portugalią i innem iakiem mocarstwem Europy zachowana. Żadne z kontraktuiących mocarstw nie ma w czasie teraźnieyszey woyny nieprzyiacielowi drugiego mocarstwa, na mocy bądź sekretnych, bądź publicznych traktatow lub umow, w żaden nigdzie sposob

dostawiać posiłkow w woysku, okrętach, pieniądzach i żywności &c. Art: 5 Do wielkich Portugalskich portow nie ma bydź iak 6 woiennych okrętow w woynie będących mocarstw; a do małych nie więcey iak 3 w puszczonych. Pryzy i korsarskie okręty woiuiących mocarstw nie mogą bydź do Portugalskich portow puszczane, wyiąwszy przypadek burzy lub grożącego niebezpieczeństwa; ale iak tylko niebezpieczeństwo przeminie muszą zaraz te porty opuścić. Wszelka przedarz przyprowadzonych okrętow i towarow iest surowo zakazana. Rzeczpospolita Francuzka to samo względem woiennych okrętow, korsarzy i pryzow należących do Europeyskich mocarstw będących z Portugalią w woynie, zachowa. Art: 6 Krolowa Portugalska zeznaie ninieyszym traktatem, że wszystkie kraie na północy podług niżey oznaczonych granic, które między posiadłościami obydwoch kontraktuiących mocarstw leżą z wszelką samowładnością i zupełnie iak własność do rzeczypospolitey Francuzkiey należą, i Naywiernieysza Krolowa Jmć zrzeka się za siebie i swoich następcow wszystkich praw i uroszczeń iakie tylko do owych kraiow, mieć może, a mianowicie tych, które iey 8 artykułem zawartego d. 14 kwietnia 1713 w Utrecht traktatu przyznane zostały. Natomiast zeznaie rzeczpospolita Francuzka, że wszystkie kraie w tey samey linii na południe leżące podług tegoż traktatu Utrechskiego do Portugalii należą. Art: 7 Granice między Francuzką i Portugalską Guyaną maią bydź odtąd rzeką nazwaną od Portugalczykow Calmeme, a od Francuzow Vincent-Pinson oznaczone, która wyżey północnego przylądku do Oceanu wpada; te maią iść zdłuż tey rzeki aż do iey źrzodła, a potym wciąż prostą linią od tego źrzodła, aż ku zachodowi do Rio Blanco. Art: 8 Uyście tey rzeki Calmeme albo Vincent-Pinson, iako też iey bieg, ma do rzeczypospolitey Francuzkiey z wszelką samowładnością należeć; lecz Portugalscy mieszkańcy na południe tey rzeki, maią wolne iey użycie bez żadney nigdzie opłaty. Art: 9 Obustronni poddani, ieżeli nie chcą pod nowym panowaniem zostawać mogą się w przeciągu ach lat z całem swoim maiątkiem bez przeszkody wynieść. Art: 10 — 14 Między obiema kraiami ma bydź handlowy traktat zawarty; tym czasem zaś obustronne kraie maią prerogatyw nayprzyiaźnieyszych narodow używać, i wchodne cło od własnych rękodzielnych towarow i produktow obydwoch kraiow, ieżeli na narodowych okrętach będą wprowadzane, będzie zniżone. Francuzkie woienne i handlowe okręty maią bydź w Portugalskich portach przyymowane, iak okręty nayprzyiaźnieyszych narodow, i na wzaiem Portugalskie w Francuzkich. Ambaſsador lub poseł przy Portugalskim dworze, ma tych samych prerogatyw używać, iakich tam Francuzcy ambaſsadorowie lub posłowie przed woyną używali, a Francuzcy konsulowie, tak iak konsulowie, nayprzyiaźnieyszych narodow traktowani. Obywatele Francuzcy nie maią tam żadney przeszkody w wyznawaniu religii doświadczać. Art: 15 — 17 Wszyscy niewolnicy woienni maią bydź w przeciągu miesiąca wymienieni, a ratyfikacya ninieyszego traktatu, w którym rzeczpospolita Batawska iest zaięta, we 2 miesiące ma nastąpić. Ten traktat podpisali: Obywatel Delacroix

)a(

(bywszy minister zagranicznych związkow) i kawaler d'Arano Dazevedo, nadzwyczayny Portugalski poseł przy Batawskiey rzeczypospolitey.

Z Bazylei d. 15. Września.

Xża i emigranci, ktorzy do Francyi powrocili, kupami uciekaią nazad, i upewniaią tu, że od dnia 8 więcey iak 6000 przez nasz kanton ich przeszło. Powiększey części w naysmutnieyszym znayduią się położeniu; wielu z nich udaią się do Konstancyi, a niektorzy szukaią schronienia w obozie Kondeusza. Do Huningen, Strazburga i Landau ziechały kommissye woyskowe dla wyexaminowania stanu tych fortec, których kommenda powierzona będzie trzem officyerom armii Włoskiey. Przybyły tu kommissarz dyrektoryatu zapięczentował papiery obyw. Bacher; lecz pokazuie się, (że nic podeyzranego nie znaleziono, ponieważ rownie iak dawniey, sprawuie urząd agenta rzeczypospolitey przy 13 kantonach.

Z Koblentz d. 17. Września.

Kommissya śrzodkowa od nieiakiego iuż czasu ogłosiła: " Jż rzeczpospolita Francuzka bez trudności zrzekłaby się mieć Ren za granicę, ile że od ludu zależeć będzie przepisanie sobie podług własney woli konstytucyi i w takowym przypadku polegać on może na protekcyi rzeczypospolitey Francuzkiey. Następuiące pisma dowodzą, iż nic zaniedbano przyspieszać takowego systematu. *Nota podana na dniu 16 przez magistrat w Koblentz, Panu Destez kommissarzowi Francuzkiemu przy regencyi kraiu Trewirskiego odbywaiacey się w Koblentz.* Pan Destez kommissarz regencyi wezwał do siebie po 12 ludzi z roznych cechow, i zapytał ich, ieżeliby chcieli ogłosić się wolnemi i uformować w imieniu ich zgromadzeń oddzielną rzeczpospolitą. Chociaż wielu z nich nie stawiło się, a niektórzy niechcieli się przychylić do tey deklaracyi, wiemy iednak z pewnością, iż wielu z nich uczynili ią imieniem swoich zgromadzeń. Lecz gdy osoby te żadney nie miały władzy, ich deklarecya iest tym samem fałszywą, i przeciwną woli wszystkich zgromadzeń. Wielu przyiacioł wolności posunęli śmiałość aż do uczynienia deklaracyi imieniem swoich zgromadzeń i całego ludu, a niektorzy chcieli nawet użyć pogrożek i gwałtu dla wymuszenia podpisu; oświadczamy przeto ninieyszym, iż chcemy sądownie dochodzić tych czynow, a każdy podobny krok formalnie zaskarżać, i na ten koniec chcemy się zgromadzić pod prezydencyą iednego członka rady do tego umocowanego dla zebrania zdań ludu w tey okoliczności; tym sposobem P. kommissarz przy regencyi będzie mogł widzieć iakie iest ludu życzenie, oczekuiąc zaś na to, zechce przeszkodzić tym nadużyciom i gwałtownym sposobom których używaią mniemani *przyiaciele wolności.* Będzie oraz raczył protegować spokoyność publiczną, aż do czasu powrotu naszey deputacyi z Bonn, i poki my nie będziemy w stanie dać poznać, rownie dalszych naszych zamiarów, iakoteż opinii ludu w sposobie nie podlegaiącym nayminieyszey wątpliwości.

Odpowiedź kommissarza Francuzkiego przy regencyi kraia Trewirskiego odbywaiacey się w Koblentz.

Do Magistratu tego miasta.

Nie masz wątpliwosci, Mościpanowie aby rząd Francuzki z ukontentowaniem patrzyć nie miał, na usiłowania iakiegokol

wiek narodu, który czuie się bydź dosyć dzielnym, do skruszenia krępuiących go więzow i odzyskania niesprawiedliwie wydartey mu wolności, a to ieszcze w oczach znaczney liczby stronnikow despotyzmu. Wiele przyczyn, a nayszczegulniey niewiadomość niedozwala w podobnych zdarzeniach w massie powstać ludowi dla oświadczenia swey woli. Jeżeli więc znayduią się ludzie tak przychylni oyczyznie, iż całkiem siebie poświęcaią sprawie powszechney odkrywaiąc błędy konstytucyi którą znieść usiłuią, a okazuiąc korzyści tey którą przyiąć radzą, ludzie ci uważani bydź powinni iako maiący wiele odwagi, i zasługuiacy na podziwienie wszystkich przyiaciot wolności. Dla zachęcenia mieszkańcow tych okolic do zrucenia iarzma rownie ciężkiego iak spodlaiącego, w którym aż do tego zyli momentu, nie można bezwątpienia żadnego gwałtownego używać sposobu, ale godzi się oświecić ich o prawdziwych interessach przez wykłady wierne i bez zarzutu, i dać im oraz poznać, że iedynie niepodległość doprowadzi ich do szczęścia, myślę Mościpanowie, iż związek przeciwko ktoremu tak mocno powstaiecie, innego nad przekonanie nie używał sposobu; a w takim przypadku, ci którzy go składaią nie są tak zwanemi przyiaciołmi ludu, ale raczey gorliwemi praw swych obrońcami. Jeżeli iednakowoż, iak WPanowie twierdzicie, związkowi dopuścili się iakiego przeciwko niektorym mieszczanom gwałtu, przymuszaiąc ich do wniyścia w towarzystwo przyiacioł rzeczypopolitsey Cysreńskiey, wzywam was do wskazania mi ich, przedsięwezmę potrzebne śrzodki dla wyłączenia ich z związku w którym nie są godni aby się znaydowali. Lecz wspomnijcie sobie WPanowie, iż żadne towarzystwo czyli zgromadzenie iakiekolwiek zbierać się nie może bez szczegulnego dozwolenia wydziałow rządowych Francuzkich maiących powierzoną sobie kraiów tych administracyą, i że wy nayszczegulniey iesteście w odpowiedzi tak za wszelkie z tego względu uchybienie, iakoteż za zdrożności ztąd wypaść mogące. Co do boiaźni którą oświadczacie względem bezpieczeństwa i spokoyności pyblicznej Którą to poruszenie mowicie mogłoby zamieszać, iest to prawdziwie prózna boiaźń. Mimo tego wraz z jenerałem przyzwoitych użyiemy krokow, aby ani iedno, ani drugie naruszonym nie było. Pozdrowienie i braterstwo.

Podpisano *Destez.*

Z Drezna d. 18. *Września.*

Xżę Albert Sasko-Cieszyński przybył tu z swoią żoną Arcy Xiężniczką Chrystyną. — Rossyski minister stanu P. Alopeus wyiechał ztąd 14 t. m. — Imperator Rossyyski przyymuie korpus Kondeusza złożone iedynie z urodzonych Francuzow i Szwaycarow, iako woyskową kolonią, i nada żołnierzom kraie w okolicach Azowskiego morza. Oprocz kraiow będą ieszcze te woyska ten sam zołd iak od Kondeusza odbierały.

Z Ulm d. 16. *Września.*

Przybyło tu znowu 3000 Warasdinerow. Około fortyfikacyy wciąż pracuią. Dwie nowo postawione bramy będą wnet gotowe; przed kazdą z tych bram iest szaniec w pół miesiąca założony. Indzenierowie pracuią tu ieszcze nad planami, i taka sama czynność panuie w wydziale artylleryi. Artylleryści napełniaią przed miastem wiele tysięcy bomb, i bardzo

wiele armatnych i małych ładunkow robią.

Z Lill d. 18. *Września.*

O godzinie 5. po południu.

Po przybyciu nowych Francuzkich pełnomocnikow obywatela Treilhard, Bonnieres i Derché i po odieździe dawnieyszych obywatela Letourneur, Colchon, &c. była tu wczoray wieczor z Malmesbury konferencya, która aż daleko w noc trwała. Treilhard zapytał się ostatniego, czy ma od swego dworu pełnomocnictwo powrocenia tego wszystkiego, co Anglia na Francyi i iey alliantce w czasie tey woyny zdobyła? Malmesbury odpowiedział, że w dawnieyszych swoich notach dostatecznie się iuż w tey mierze wytłomaczył, i że inaczey traktować nie może, iak na podstawie uznanych w Paryżu wynadgrodzeń. Potym oddano lordowi Malmesbury rezolucyą dyrektoryatu Francuzkiego, w którey mu we 24 godzin nakazuie z Lill dla przywiezienia innych dogodnieyszych od swego dworu instrukcyy wyiechać. Wspomniony Angielski pełnomocnik wyiechał tedy dziś rano do Londynu.

Treilhard znayduie się tu ieszcze i z resztą Francuzkich kommissarzy, czekaiąc czy lord Malmesbury nie przyiedzie z nowemi instrukcyami nazad; ale pewna że więcey nie powroci.

Przybyła do Hamburga z Amszterdamu sztafeta potwierdziła tę wiadomość.

Z Wetzlar d. 17 *Września.*

Jenerał Hoche leży tu w domu kameralnego assesora Neurath śmiertelnie chory. Skarży się na krotki oddech. Niektórzy mowią, że na suchoty choruie; drudzy inne przyczyny iego chorobie przypisuią. Dway doktorzy są tu do niego z Paryża oczekiwani. Wiele ulic iest gnoiem zasłanych; żaden woz nie może do miasta wieżdzać, a nawet i poczta; wszystko musi około miasta obieżdzać. Żaden rzemieślnik stukaiący się nie może w sąsiedztwie, gdzie jenerał Hoche leży robić. Dla teyże choroby nie będzie tu teraz przypadaiące święto założenia rzeczypospolitey d. 22 września obchodzone, tylko w Giessen. Jenerał Lefevre kommenderuie tym czasem armią Sambry i Mozy.

Z Kopenhagi d. 19. *Września.*

W czorayszą pocztą nadeszła tu wiadomość, że na wyspie Korsyce zaraźliwa choroba panuie; z tego powodu wyszedł zaraz rozkaz z królewskiey kancellaryi Niemieckiey do królewskiego urzędnika w Pinneburg, aby strażnicy Elby żadnego okrętu z śrzodziemnego morza przybywaiącego na wyższą Elbę nie puszczali, poki w Kuxhawen nie będą wprzod iego papiery przetrząśnione i dalszego pływania na Elbie nie otrzyma.

Z Frankfurtu d. 18. *Września.*

Austryacy zamknęli wszystkie drogi z Frankonii; żaden gatunek furażow nie śmie się teraz na Renie pokazać. Miasto nasze ma na nowo dostawić 32 tysiące korcy owsa. W tym momencie przeyście Niddy iest bardzo zatamowane; Francuzi nie przepuszczaią nikogo tylko po nayskrupulatnieyszym examinie paszportow; jenerał nadzwyczayną ustanowił kommissyą do examinu paszportow w Hechst i Vibel. Wszyscy ci, którzy chcą albo raczey powinni tam do podpisu okazać pasporta muszą zapłacić 24 kraycarow co nadewszystko w czasie trwaiącego w Frankfurcie jarmarku znaczną uczyni summę.

Z Bruxelli d. 17. *Września.*

Kommissarze władzy wykonawczey odebrali upoważnienie od rządu do otwie

rania wszelkich listow, tak zagranicę iak wewnątrz kraiu adrefsowanych, któreby podeyźrzanemi im się zdawały. Mówią o będącey iakieyś korrespondencyi kontrarewolucyyney, którą staraią się odkryć.

Z Kolonii d. 17. Września.

Dzisiay po południu miasto Kolonia przyłączyło się do liczby tych, które się za wolne ogłosiły. Ceremonia ta odprawiła się w przytomności wydziałow cywilnych i woyskowych. Drzewo wolnoś.i przy odgłosie muzyki woyskowey i dzwonow wszystkich kościołow na rynku na przeciwko Ratusza zaszczepiono. Zapewniaią że miasteczko Beryheim i wiele gromad dziś i wczoray to samo uczyniły.

Z Kolonii d. 17. Września.

Oto są dalsze szczeguły tego wszystkiego, co tu dziś zaszło:

" W poł ostatniego wieku doznała Kolonia iak wiadomo strasznego wstrząśnienia. Nieukontentowani mieszczanie zbuntowali się przeciw swemu magistratowi; na krotki czas przez krwawe sceny dopieli swego celu, ale w krotce musieli wyższey władzy rzeszy uledz. Trzey pierwsi dowodcy tego buntu zostali od Cefsarza i rzeszy na śmierć skazani; wyrok ten był dokonany. Pierwszy z nich nazywał się Jülich: stosownie do wyroku dom iego został z ziemią zrownany, i na tym mieyscu kolomna wystawiona, a na tey umyślnie zrobiona głowa na pamiątkę iego zatknięta. Głowy obydwoch iego spolnikow były na dwoch końcach wyższego i niższego miasta na wieżkach po przybiiane. Dzisiay w sto kilka lat wyrządzaią tym trzey mężom osobliwsze honory. Dziś przed południem zapowiedziano we wszystkich kościołach, aby od godziny 2 do 4 po południu we wszystkie dzwony dzwoniono, i chorążym mieyskim aby swoie chorągwie rozwinęli. Jak tylko zaczęto dzwonić stanęły zaraz stoiące tu woyska w paradzie. Procefsya zaczęła się z iednego prywatnego domu, w którym drzewo wolności z republikanckiemi chorągiewkami przygotowane było. Przodem szedł korpus grenadyerow, za nim muzyka sztabu Francuzkiego, potym woz z drzewem wolności, na którym leżała na marach czerwona z złotemi galonami poduszka z laurowem wieńcem na głowę Jülicha przeznaczonym; mieyska muzyka i żołnierze kończyli paradę. Cała ta parada udała się na plac radziecki, gdzie w przytomności nowego magistratu drzewo wolności zaszczepiono. Potym poszła na tak nazwany plac Jülicha; zdięto głowę iego i wykopano kolomnę; iednak ta robota zabawiła ich długo; nie rychło uwienczyli głowę Jülicha, nie mogli iey zatym tryumfalnie obnosić po miescie, ani się udać tego samego dnia iak sobie zamierzono do zdięcia drugich głow z wież." (z Gazety Weselskiey.)

Z Frankfurtu d. 19. Września.

Jenerał Hoche miał dziś rano życia swego w Wetzlar dokonać.

W Alzacyi przeszło 80 emigrantow aresztowano; większa ich iednak liczba którzy iuż byli nazad powrocili zawczasu się ucieczką ratowała.

W tym momencie przybył tu panuiący Xżę Dwomostu z swoią żoną.

Z Koblentz dowiaduiemy się, że tam drzewo wolności ieszcze stoi, że zamyślano go także w Arrweiler i innych miastach zaszczepić. Większa część deputowanych przytey ceremonii, składała się z rzemieślnikow z pobliskich miasteczek. Z daie się, że ten duch wolności co raz daley zamyśla się rozszerzać.

Cesarski poseł hrabia Schlick wyiechał ztąd do Moguncyi. Panuiący Xzę Wiedrunklu przepędzi tu zimę.

Na Erlangen przeiechał Rossyyski pod pułkownik Xzę Gorzakow; udaiąc się spieszno w towarzystwie P. Struve do głowney kwatery Xcia Kondeusza w Uberlingen w Szwabii.

Wiele osob aresztowanych o spisek Paryzki w Strazburgu, odzyskali iuż swoie uwolnienie.

Troykolorowa Cysreńska kokarda iest zielona, niebieska i czerwona.

Dzisiay przebiegł tędy Cesarski kuryer z Wiednia z depeszami do lorda Malmesbury do Lill. Jenerał Hoche wysłał także kilka kuryerow przez Niemce do Buonaparte, którym Cesarskie paszporta udzielone zostały.

Francuzka dywizya jenerała St. Cyr odebrała rozkaz maszerowania z Hundsryku na Metz wewnątrz Francyi.

Z *Wetzlar d.* 20. *Wrzesnia.*

Jenerał Hoche umarł wczoray rano o godzinie w poł do piątey z choroby na zapalenie piersi. — Dziś rano ciało iego było otworzone dla doyścia dokładnieyszey przyczyny iego śmierci. Od godziny 9 zrana daią co kwadrans z armaty ognia, co aż do pochowania ciała trwać będzie; wieczorem ubrane w mundur jeneralski wystawione będzie na łożku paradnym; iutro po połudnu w powozie pogrzebowym ma bydź transportowane do Neuwied a z tamtąd na mieysce do pochowania przeznaczone.

Z *Bruxelli d.* 18. *Wrzesnia.*

Z Lill donoszą pod d. 15 t. m. że tam nowi pełnomocnicy Francuzcy przybyli, a dawni odebrali przed kilką dniami od dyrektoryatu rozkaz zaprzestania z lordem Malmesbury negocyacyi. Rząd Francuzki ma bydź na przewłokę w negocyacyach urażony i nowi negocyatorowie przywieźli ultimatum dla lorda Malmesbury, od których w żaden sposób nie odstąpią.

Z *Londynu d.* 19. *Wrzesnia.*

Rozchodzi się tu pogłoska, że lord Malmesbury w Lill został aresztowany, czemu iednak nikt nie wierzy.

Podług dworskiey gazety P. Warren od d 12 lipca aż do 6 wrzesnia zabrał pod brzegami Francuzkiemi ieden zbroyny okręt, 16 kupieckich i transportowych, a 5 zbroynych i 6 kupieckich okrętow zburzył.

Z *Konstantynopolu d.* 25. *Sierpnia*

Zapewniaią, że kapitan basza obieżdza wyspy na archipelagu, dla powzięcia wiadomości o teraźnieyszym stanie Morei, Cypru, Chio &c. Na niektórych z tych wysp miały się rewolucyyne poruszenia pokazać, i mieszkancy ich co raz się bardziey duchem wolności zapalaią.

Teraznieyszy Reis-effendi, czyli minister zagranicznych interessow był przyiacielem tego ducha wolności i nic w tym okropnego nie upatrywał, chociaż on się w dawney Grecyi rozszerzał. Ten minister, który dotąd bardzo był chorowity, iest teraz złożony i na iego mieysce nastąpił Raschid-effendi, który iuż po dwa razy był Reis-effendem i nieprzyiacielem iest systematu wolności.

Teraźnieyszy monarcha Perski iest iako przyiaciel wewnętrznego i zewnętrznego pokoiu opisywany, i potwierdził ostatnią ugodę pokoiu z Rossyą.

Wszystkie wyszukiwania autorow pożaru przedmieścia Skutary były nadaremne. Oprocz domow spaliło się tam wiele magazynow kupieckich.

D O D A T E K

D O N^{ru} 81.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W Niedzielę Dnia 8. Października 1797.

Z Paryża d. 18. Września.

Jenerał Ernouf, głowa sztabu armii Sambry i Mozy iest od dyrektoryatu na mieysce jenerała Clarke szefem topograficzney kancellaryi mianowany.

W Medyolanie giulotynowano nieiakiego Gardinetti, ponieważ pod imieniem Buonaparte kontrybucye wybierał.

Niektore tuteysze pisma donoszą, że Lafayet odpowiedział na uczynioną mu propozycyą, aby się na pismie obowiązał nie pokazania się więcey na ziemi Austryackiey: " Znayduie się iedno mocarstwo, które nie zaprzeczone ma do mnie prawo, to mocarstwo iest Francya; z tym potrzeba się o takową obietnicę umawiać &c. "

Fregata Cybel przywiozła z wyspy Francuzkiey 3 drzewa chlebowe do Rochefort dla tuteyszego muzeum. — Na wyprowadzenie skazani deputowani stanęli w Orleans.

Niektóre tuteysze pisma donoszą, że exdyrektor Barthelemy może dostanie pozwolenie udania się do Szwaycaryi.

Z listow z Genui pokazuie się, że tamteysza insurrekcya d. 4 września miała zamiar przywrocenia dawnego Genueńskiego rządu. Wieśniacy pobliskich okolic, którzy się do rewolucyi dali nakłonić, zostawali pod władzą swoich panow bywszych szłachty, którzy teraz są aresztowani. Ci mieli w całym Genueńskim państwie i w Piza swoich agentow; lecz proiekt ich kontrarewolucyi, bardzo był źle wyrachowany, bo łatwo sobie wystawić mogli, że w potrzebie zawsze Francuzi wesprą Genuę.

Mowią tu o odmianie, która w poselstwach Francuzkich za granicą ma nastąpić.

Wszyscy prawie emigranci, którzy we 24 godzin podług ustawy d. 5 września Paryż musieli opuścić idą do Bazylei.

Minister policyi zlecił kommissarzom departamentowym, żeby dla przyśpieszenia wyiazdu uboższych emigrantow, uży-

ii dla nich pocztowych wozow do Bazylei. Bogaci iadą pocztą.

W Wersalu zdarzył się następuiący smutny przypadek: Jeden tamteyszy mieszkaniec posiadaiący iednę z naypięknieyszych kobiet za żonę, dawał swem dzieciom, których ona matką została stosownie do swego maiątku iak naylepszą edukacyą. Uwiedziony zyskiem pomnożenia swego maiątku, wpadł na myśl sprzedania maiących tam dwoch kamienic za 120,000 liw:. Pieniądze te dał na prowizyą iedney handlowey kompanii, która niedawno zbankretowała. Ta okoliczność wprawiła go w melancholią, z którey żadną miarą nie można go było wyprowadzić. Ostatniey soboty zdawał się po raz pierwszy odzyskiwać nazad wesołość, i umyślił pierwszy ten raz po swoim nieszczęściu z swoią żoną i dziećmi ieść obiad. Lecz ledwie co dzieci przestały ieść, aż padły zaraz trupem. Na taki widok można sobie pomieszanie matki wystawić! To, co widzisz, odzywa się mąż, nie powinno cię dziwić; ia iestem zaboycą naszych dzieci. Chciałem im większey daleko nędzy oszczędzić, gdy przydą do lat rozumu; otrułem ich; lecz ia nie chcę abyśmy ty i ia ich przeżyli. Ledwie co wymowił te słowa, ugodził swą małżonkę z pistoletu i życia iey pozbawił. Służąca była iedynem świadkiem tey okropney sceny. Wszystko przewidziałem, obraca się do tey służący, pisany ten odemnie billet okaże sprawcę i przyczynę tego co zaszło. Odday ten list do kogo iest podpisany. Ledwie co wymowił te słowa, zaraz sobie życie odebrał.

Podczas obchodu święta założenia rzeczypospolitey d. 22 września, będzie podług wyższego przepisu cały ranek co dwie godziny z armat ogień dawany. Dyrektoryat uda się z ministrami &c. do narodowego domu inwalidow. Ranieni wowoiownicy zeydą się w dawnym kościele inwalidow. Prezydent dyrektoryatu będzie tam miał mowę. Ranieni woiownicy wybierą z pomiędzy siebie 3, którzy się naybardziey dystyngwowali, i którzy są godnemi do przyięcia imieniem całego korpusu dowodow wdzięczności narodowey. Ci trzey woiownicy będą dyrektoryatowi przedstawieni. Prezydent uściska ich, poda im korony laurowe i medale z tym napisem: "Rzeczpospolita Francuzka swem obrońcom.„ Potym uda się dyrektoryat na pole Marsowe. Trzey uwieńczeni woiownicy udadzą się na osobnym wozie i będą tam mieli pierwsze mieysce. Na polu marsowem są rożne trofea porobione. Pierwszy ma napis: "Walecznym, co za oyczyznę pomarli„; drugi: "Naszem walecznym armiom;„ trzeci: "Prawodawcom rzeczypospolitey;„ czwarty: "Urzędnikom rzeczypospolitey;„ piąty: "Patryotycznym pisarzom;„ szosty: "Prawdziwym przyiaciołom konstytucyi.„ Prezydent mieć będzie mowę, po niey nastąpią wyścigi &c.

DONIESIENIA.

Przez C. K. sąd szlachecki Krakowski Gallicyi zachodniey mocą nininieyszego edyktu wszystkim tym, do których należy, wiadomo się czyni: Od sądu pozwolono iest, aby do ogólnie wszystkich przedtym w woiewodztwie Sandomirskim ziemi Wiślickiey i Radomskiey, teraz zaś w cyrkule Radomskim i Kieleckim leżących tak ruchomych, iako i nieruchomych dobr niegdy Piotra Alkandara Ożarowskiego, zbieg wierzycielow był otwarty. Nimieyszemi przeto wszyscy, którzyby iakiekolwiek na prze-

ciw zadłużonego prawo mieć rozumieli, obwieszczaią się, ażeby aż do 14 paździer-nika 1797 pretensye swoie przez wydanie zwykłego pozwu na przeciw postanowionego w osobie adwocata Valentego Osławskiego massy konkursowey, do tuteyszego sądu szlacheckiego tym pewniey podawali, i w tym nie tylko rzetelność swoiey pretensyi, ale też i prawo, mocą którego w tey lub owey klassie umieszczonemi bydź żądaią, kuratora okazali, ile że po upłynieniu przepisanego czasu nikt więcey słuchany nie będzie, i ci, którzy do tego czasu z pretensyami swemi do sądu nie nadgłoszą się, od wszystkich rzeczonego dłużnika w cyrkule Radomskim i Kieleckim znayduiących się dóbr, bez żadnego wyięcia oddaleni zostaną, chociażby im lub prawo do wspólnego porachunku służyło, lub rzeczy iakiey prawem własności z massy domagać się mogli, lub gdyby ich pretensya na rzeczy iakiey nieruchomey do dłużnika należącey zabespieczona była, tak dalece, iż takowi wierzyciele, gdyby massie winni byli, mimo tego, iz im prawo do nadgrodzenia sobie własności lub zapisu służyć mogło, dług zapłacić powinni będą.

A ponieważ podług przepisu zbioru sądowego w rozdziale 9tym § 86 Obranie administratora massy, tudzież deputacyi wierzycielów nakazane iest, przeto wszystkich wierzycielów na dzień 21 Paźdz: 1797 o godzinie 9 zrana do tuteyszego Ces: Krol. sądu szlacheckiego tym napomnieniem zwołuie się, iż tego samego dnia tymczasownie w osobie JP. Stanisława Ożarowskiego ustanowiony administrator massy lub potwierdzonym, lub też inny obranym, podobnież też i deputacya wierzycielów, do którey iednak nikt, iak tylko wierzyciel tey samey massy zdolnym bydź może podług §. 93 i 94 obraną bydź ma, oraz zaś przepisy, podług których dobra administrować się powinny, iaką władzę deputacya względem administracyi massy ma, i iak daleko administrator deputacyi zlecenia dopełniać powinien, ustanowione będą. Przeto wierzycielom na wyznaczony dzień tym pewniey stawić się należy, gdyż inaczey podług §. 95. Zbioru sądowego na ich niebezpieczeństwo obranie tak administratora, iak i deputacyi wierzycielów od tuteyszego sądu nastąpi. Podług tego więc każdy ma sobie postąpić, i szkody unikać, gdyż na Ces: Krol: dziedziczne kraie ustanowionych praw przepis zachodzi.

Dan w Krakowie dnia 8 Lipca 1797.

Ex Consilio Cæs: Reg: Fori Nobilium, Cracoviensi Galiciæ occidentalis.

Woyna. Auersperg. Kraus.

W uskutecznienie wysokiey nadworney kommissyi rozporządzenia pod d. 29 sierpnia r. b. pod Nro. 12,304 wszystkim w cyrkule mieszkańcom ninieyszym dowiadomości podaie się, iż na dniu 11tym miesiąca października r. b. w tuteyszey cyrkularney kancellaryi o godzinie 9tey ranney podatek czopowy miasta Lublina więcey daiącemu na rok ieden, zaczynaiąc od dnia 1 listopada 1797 rokn aż do ostatniego dnia października 1798 roku w arędę puszczony będzie.

Summa roczna od ktorey licytacya zaczynać się będzie, zł. ryń. 6673 wynosić będzie, takowego podatku kondycye wyrazaią się.

1mo Życzący sobie aredować ma w gotowiźnie lub zaręczaiącą kaucyą roczną summę wynoszącą złożyć.

2do Przed zaczynaiącą się licytacyą życzący sobie licytować 100 czer: złożyć ma.

3tio Kontrakt więcey daiącemu ma bydź natychmiast wydany, zachodzi tylko do uzupełnienia tego kontraktu ważność potwierdzenia od wysoko nadworney kommissyi.

4to Każdy areduiący takowy podatek w czterech kwartałowych ratach wprzod przy zaczynaiącym się każdym kwartale do C. K. cyrkularny kassy ma bydź oddawany.

5to Każdemu areduiącemu przy odbieraniu takowego podatku gdyby zachodziły iakie przeszkody trudności przyzwoita pomoc z strony urzędu zapewnia się.

de Schmelz Kreit. cyrkul.

Stosownie do rozporządzenia prześwietney tuteyszey nadworney kommissyi pod dniem 22 sierpnia Nro. 11509 i 3100 wydanego, będzie na dniu 10 października roku bieżącego w tuteyszey cyrkularno urzędowey kancellaryi podatek czopowy następuiących miast krolewskich, iako to:

Chełma w pretium fisci	zło. ryń.	815.
Krasnostawu,		1000.
Dubienki,		1280.
Tarnogury,		90.
Izbicy,		58.
wraz z Duchownemi miastami		
Pawłowem,		25.
Sawinem,		15.

Drogą publiczney licytacyi naywięcey daiącemu, od 1go listopada 1797 aż do ostatniego października w roczną puszczony arendę.

Wszyscy zatym życzący sobie takowey dzierżawy zapraszaią się, aby na terminie w mieyscu licytacyi oznaczonym stawili się; a chcąc się teyże licytacyi stać uczestnikami, ażeby na ten koniec kaucyą za kwantum całoroczne arendowne, oraz 10 od sta vadium w gotowiźnie złożyli.

W Chełmie dnia 14go września 1797 roku. *Marcin Sierakowski, Starosta cyrkulár.*

Podaie się do wiadomości każdego, któremu o tym wiedzieć należy, ato na prawne poparcie Szll. Piotra Sudorskiego obywatela Krakowskiego kamienicy dawniey Jaworskich rzeczoney w Krakowie na ulicy Sławkowskiey pod Nro. 437 stoiącey na publiczney licytacyi zakup oney dziedzicya, wszyscy ci którzyby iakiekolwiek prawo lub pretensyą do szacunku teyże kamienicy w kwocie zł. 3105 Pol. wynikaiącego mieć mogli do sądu magistratualnego Krakowskiego z tym przykazem zapozwani są, aby toż prawo lub pretencyą swą, pod upadkiem w sprawie przed dniem 12 miesiąca października roku bieżącego przez podanie porządney akcyi przeciwko kuratorom do prawa w osobie Jacka Bienkiewicza prokuratora magistratualnego, zalikwidowali, oraz końcem obrania deputacyi wierzycielskiey przez siebie lub pełnomocników swoich dnia 26 miesiąca i roku wyżey wymienionych, do izby sądu tuteyszego magistratu Krakowskiego, o godzinie ranney 10 stawili się, inaczey i od pretensyi swoiey pod iakimkolwiek pozorem do powyższey summy mieć mogącey, i nianey na zawsze odpadną i w sprawie tey to co z prawa wypada, postąpiono i postanowiono będzie.

Gdy mocą naywyższego rozporządzenia od wysokiey J. C. K. Mci zadworney kommifsyi dnia 22 sierpnia r. b. licytacya od pierwszego listopada roku 1797 aż do 31 października 1798 czopowego do skarbu J.C.K.Mci należącego, tak w miastach Krolewskich, iako i duchownych w tym cyrkule Radomskim znayduiących się nakazana iest. Przeto do powszechney wiadomości podaie się, wraz z wymienieniem dni, w ktorych ta licytacya, i w iakim mieyscu odprawować się będzie, tudzież iakiemi punktami kontrakt zawarty bydź ma — iak.

1mo. Przy licytacyi cena fiskalna, to iest na summę pierwszego wywołania wzięta będzie ta, ktora aredowną dotąd była z teraźnieyszemi czopowego dzierżawcami.

2do. Wszystkie punkta w teraźnieyszym kontrakcie te same wyrażone będą, które w dawnych kontraktach Polskich, między areduiącemi, a kommifsyą, skarbową robione były, procz tylko następne niżey, świeżo dołożone będą.

a) W przypadku gdyby od naywyższego rządu w czasie w trwaiącego kontraktu z areduiącym uczynionego, podatku czopowego, iaka insza ustawa, lub porządek był uczyniony; kontrakt natychmiast od terminu rozpoczęcia nowego porządku ustać powinien będzie.

b) Kontrachent powinien złożyć kaucyą, która kaucya ma bydź w wielości summy aredowney i dziesiatey części od teyże summy, pod tytułem Vadium.

c) Kwota zaś aredowna, nie iak pretioum w ratach połrocznych, ale tylko ćwierćrocznych anticipative do kafsy J. C. K. Mci cyrkularney Radomskiey, pod exekucyą, i sekwestracyą w przypadku spoźnienia się, odliczona bydź musi.

3tio. Ninieysza licytacya w miastach samych przedsięwziętą będzie, ktorey terminy i ceny fiskalne w każdym mieyscu są następuiące:

		Cena fiskalna Zło: R.	Xr:
15. Października r. b.	W Solcu,	400.	
	Ryczywole,	165.	
	Wierzbniku,	13[illegible].	30.
16. detto.	W Koziennicach,	1101.	
	Iłży,	1025.	
	Wierzbicy,	170.	30.
17. detto.	W Radomiu,	1250.	30.
	Jastrzabiu,	141.	40.
	Sieciechowie,	132.	30.
18. detto.	W Zwoleniu,	275.	
	Skaryszowie,	540.	
	Wysimiarzycach,	125.	

Dano w Cyrkule Radomskim dnia 10 Września 1797 roku.

M. F. de Chet.

Administracya Książęco Kurlandzkiego Państwa Landzkorony i Myślenic do wiadomości podaie, że młyn wietrzny o 3ch kamieniach w Lagiewnikach panstwie Myślenickim blisko Krakowa znayduiący się, dnia 14go października o godzinie 9 zrana przez publiczną licytacyą na rok ieden albo i więcey lat w arendę puszczony będzie. Życzący sobie arendować zapraszaią się na dzień wyżey wzmiankowany do Lagiewnik do młyna, gdzie o kondycyach arendy wiadomość powziąwszy licytować mogą. W Izdebniku dnia 30 września 1797.

Ferdinand Reuter, administrator